

Komitet obywatelski inicjatywy ustawodawczej „Dowody Pamięci” apeluje: Uregulujmy dostęp do dokumentów – zbieramy 100 000 podpisów!

Kraków, 27 października 2025— Inicjatywa „Dowody Pamięci” startuje z kampanią mającą na celu przywrócenie i uregulowanie dostępu do tzw. kopert dowodowych – bezcennych źródeł informacji o naszych przodkach. W obliczu niedawnego wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego, który utrudnia dostęp do tych dokumentów, grupa pasjonatów genealogii i badaczy historii rodzinnej wzywa do wspólnego działania. Akcja zbierania 100 000 podpisów popierających inicjatywę ustawodawczą rusza jesienią tego roku.

Koperty dowodowe to unikatowe archiwalia, gromadzone przez urzędy od XX wieku, począwszy od momentu ubiegania się o pierwszy dowód osobisty. Zawierają one często cenne fotografie, własnoręcznie pisane życiorysy, metryki urodzenia i inne dokumenty, które stanowią klucz do poznania historii rodziny i przełamania tzw. „muru genealogicznego”. Obowiązek posiadania dowodu osobistego, wprowadzony dekretem w 1951 roku, sprawił, że dokumentacja ta dotyczy większości obywateli Polski.

Niestety, wyrok NSA z 13 grudnia 2023 roku, stwierdzający, że powołanie się na art. 23 Kodeksu cywilnego (kult pamięci po osobie zmarłej) **nie jest wystarczającym uzasadnieniem interesu prawnego do uzyskania dostępu**, skutecznie uniemożliwia lub znacząco utrudnia dostęp do tych archiwów. Brak jednoznacznych przepisów prawnych w tej kwestii prowadzi do niejednolitych decyzji urzędów przechowujących koperty dowodowe i coraz częstszych odmów.

Cel inicjatywy „Dowody Pamięci”

Inicjatywa „Dowody Pamięci” dąży do:

- prawnego uregulowania i ułatwienia dostępu do kopert dowodowych, które często są jedynym sposobem na odnalezienie zdjęć dziadków czy pradziadków oraz odkrycie nieznanych faktów z życia przodków.
- upowszechnienia wiedzy na temat istnienia i wartości tych dokumentów, które dla wielu osób pozostają nieznane.

„Jesteśmy grupą ludzi, dla których pamięć o bliskich nie kończy się wraz z ich odejściem. Wierzymy, że każdy ma prawo znać swoją historię i pielęgnować rodzinne dziedzictwo. Dlatego walczymy o dostęp do jednych z najbardziej osobistych i poruszających dokumentów, jakie pozostają po naszych przodkach” – podkreślają przedstawiciele inicjatywy.

Weź udział w inicjatywie ustawodawczej!

Aby projekt ustawy mógł trafić pod obrady Sejmu, konieczne jest zebranie **100 000 podpisów** popierających inicjatywę. **Akcja zbierania podpisów rusza już jesienią 27 października tego roku!**

Jak możesz pomóc?

1. Odwiedź stronę: Wejdź na www.dowodypamieci.pl.
2. Pobierz i wypełnij formularz: Wydrukuj i dokładnie wypełnij formularz zgody na poparcie inicjatywy.
3. Odeślij lub przekaż:

Wyślij na adres: Komitet Inicjatywy Ustawodawczej „Dowody Pamięci”, ul. Na Zakolu Wisły 21C/LU1, 30-729 Kraków

lub przekaz formularz koordynatorom inicjatywy (ich listę i miejsca zbiórek znajdziesz na stronie internetowej w zakładce „Zbiórka podpisów”).

Każdy podpis jest dla nas istotny – dziękujemy za wsparcie!

Śledź działania inicjatywy na stronie oraz zaobserwuj konta w mediach społecznościowych, aby być na bieżąco z aktualnościami i informacjami o zbiórce podpisów.

Znajdziesz nas tutaj:

Strona internetowa: www.dowodypamieci.pl

Facebook: www.facebook.com/dowodypamieci

Instagram: www.instagram.com/dowodypamieci